

Karmel 1/1996

Prästen – vem är han?

Av påve Johannes Paulus II

Prästen, vem är han? Vad innebär prästämbetet? Prästämbetet är en *kallelse*. Ingen kan själv göra anspråk på denna värdighet. Hebreerbrevets författare klargör detta mycket tydligt när han bekräftar att *den gudomliga kallelsen till prästämbetet* gäller inte endast prästerna i Gamla Testamentet, utan först och främst *Kristus själv*, Sonen som är av samma väsen som Fadern, satt till att vara präst, en sådan som Melkisedek och den ende prästen ”för evigt” i det nya och eviga förbundet. En dimension av Treenighetens mysterium kommer till uttryck i Sonens kallelse att vara präst.

Samtidigt är Kristi prästadöme *en konsekvens av människoblivandet*. Född av Maria träder Guds evige och enfödde Son in i skapelseordningen. Han blir präst, *den ende prästen*, och det är därför som de prästviga i det nya förbundets Kyrka är delaktiga i hans unika prästadöme.

Prästämbetet är en gåva. Bibeln konstaterar: ”Ingen tar sig denna värdighet; han blir kallad av Gud” (Heb 5:4)

Prästämbett är den centrala nerven i Kyrkans hela liv och mission.

Prästämbetet är ett mysterium som är större än människan. Inför en sådan verklighet måste man upprepa med Paulus: ”Aldrig kan någon utforska hans beslut eller spåra hans vägar” (Rom 11:33).

En präst är en Eukaristins man. Efter nästan 50 år som präst är det fortfarande firandet av Eukaristin som utgör den viktigaste och heligaste stunden för mig. Mitt medvetande om att jag vid altaret celebrerar *in persona Christi* (i Kristi person) är det allt övervägande. Aldrig har jag under dessa år underlåtit att fira det heliga mässoffret, utom då omständigheterna tvingat mig till det. *Den heliga mässan är mitt livs och varje enskild dags absoluta medelpunkt*. Den är hjärtat i prästadömet teologi, en teologi som jag i första hand lärde mig, inte från böcker utan genom heliga prästers levande exempel, först och främst exemplet från den helige kyrkoherden av Ars, Jean-Marie Vianney (1786–1859). Ännu i dag minns jag hur hans biografi bokstavligen överväldigade mig...

Prästen är en bödens man. ”Jag när er med det som jag själv lever av”, sade den helige Anselm. De förkunnade sanningarna måste upptäckas och tillgodogöras i bödens och meditationens förtrolighet. Den ordets tjänst som är vår består i att ge uttryck åt vad som först förberetts i bön. Detta är emellertid inte den enda dimensionen av prästens bön. Eftersom en präst är medlare mellan Gud och människorna, vänder sig många till honom och ber om förbön. *På så sätt kan man säga att i en viss bemärkelse är det böden som ”skapar” prästen, i synnerhet då prästen i egenskap av herde.* Samtidigt och oavslutligt ”skapar varje präst sig själv”, tack vare böden. Jag tänker här på den underbara tidegården, *det gudomliga officiet*, i vilket hela Kyrkan genom sina tjänares läppar ber tillsammans med Kristus. Jag tänker också på de otaliga önskemål och böneintentioner som jag ständigt får från olika människor. Jag noterar alla förbönsämnen som delges mig från människor över hela världen och bevarar dem på knäfallsbänken i mitt kapell, så att jag alltid påminns om dem även om jag inte bokstavligen kan upprepa dem varje dag...

Den prästerliga identiteten... Under Andra Vatikankonciliet och tiden som följde talades det mycket om *den prästerliga identiteten*. Problemet härrörde förmodligen från en speciell pastoral kris till följd av konfrontationen med sekulariseringen och det faktum att många slutade praktisera sin tro. Präster började undra: *behövs vi fortfarande?* Många präster visade tecken på en viss identitetsförlust. Hebreerbrevets författare skrev att prästen ”*utses bland människor, och det är människor han får till uppgift att företräda inför Gud, genom att frambära offergåvor för deras synder*” (Heb 5:1). Detta är den bästa definitionen på prästens identitet. Varje präst kan, i enlighet med de gåvor som skänkts honom av Skaparen, tjäna Gud på många sätt och med sitt prästerliga uppdrag nå olika sektorer av det mänskliga livet och bringa dem närmare Gud. Han förblir emellertid, och måste så förbli, en man utvald bland människor och satt att vara deras representant inför Gud.

Det är viktigt för prästen att ha en prästerlig identitet. Viktigt för hans *vittnesbörd bland människor*, som i honom söker endast prästen: en sann gudsmän, som älskar Kyrkan som sin brud, som är ett vittne inför de troende om *Gud som den Absolute* och om de osynliga realiteterna, som är en *bödens man* och just därför också *en sann lärare, ledare och vän*. Inför en sådan präst är det lättare för de troende att falla på knä och bekänna sina synder, och vid deltagandet i mässan är det lättare för dem att vara medvetna om den Helige Andes smörjelse med vilken prästens händer och hjärta smorts genom prästvigningens sakrament.

Prästens identitet innefattar i sig *trohet* mot Kristus och mot Guds folk till vilket han är sänd. Det är inte bara något personligt som endast rör prästens självförståelse. *Det är en verklighet som ständigt prövas och verifieras av människorna*, därför att prästen är utsedd bland människor och satt att företräda dem inför Gud och att frambära offergåvor för deras synder.

Men hur kan en präst till fullo uppfylla sin kallelse? Ni vet mycket väl hemligheten med detta, kära präster: det sker *genom tillit till Guds hjälp och genom en ständig strävan efter helighet...* Jag skulle önska var och en av er nåden att på nytt blåsa liv i den nådegåva från Gud som sedan handpåläggningen finns hos er (jfr 2 Tim 1:6), att få känna den tröst det innebär att i djup vänskap vara förbunden med Jesus med med varandra, trösten att få erfara glädjen över att se Guds hjord växa till i kärlek till honom och alla människor, samt den tröst som ligger i att bevara en lugn övertygelse om att Han som i er påbörjade det goda verket också kommer att fullborda det till Kristi Jesu dag (jfr Fil 1:6).

Må den heliga Maria, prästernas Moder, bistå er med sitt exempel och sin förbön.

(Översättning från *L'Osservatore Romano* nr 46, 1995)